



# SZMME FELMÉRÉS

2023

## Tartalom

Bevezető .....	2
A felmérés .....	3
Kitöltők.....	3
Alapszabályban rögzített célok, feladatok megvalósulása.....	4
Erősségek és fejlesztendő területek .....	6
Érdekvédelmi aktivitások .....	12
Munkacsoportok.....	16
Egyéb visszajelzések.....	18
Hol található meg az SzMME-t?.....	19



# Bevezető

---

A **Szociális Munkások Magyarországi Egyesülete** (SzMME) 1988-ban jött létre, idén ünnepli fennállásának 35. évét. Ennek a 35 évnek voltak aktívabb és kevésbé aktívabb időszakai. Egy hosszabb inaktívabb időszakot követően 2020 őszén (szeptember 29-én) állt fel egy új elnökség, mely az SzMME megújítását, reaktiválását tűzte ki célul. Az azóta eltelt kb. 3 éves időszakban rengeteg munka zajlott, egyszerre igyekeztünk lépésről lépésre az egyesület helyzetét stabilizálni, forrásokat szerezni és az aktuális hazai viszonyoknak megfelelő új működési új pályára állítani (szakmai programokat, tevékenységeket megvalósítani).

Az elmúlt 3 évben sikeresen vettünk részt pályázatokban, jelentős média-megjelenéseket értünk el a szakmának fontos kérdésekben, online és jelenléti formában igyekeztünk programokat szervezni, azokban részt venni és visszatértünk a nemzetközi szociális munka világába is.

Ennek a folyamatban egy újabb állomása az a **kérdőíves felmérés**, melyet 2023. június 12. és 23. között bonyolítottunk le. Hisszük, hogy a tagságtól és az egész szakmától kapott visszajelzések segíti az SzMME további fejlesztését, tanulhatunk a válaszokból és inspirációt kaphatunk a jövő tervezéséhez. Tisztában vagyunk azzal, hogy akár a tagság, akár az érdeklődők körében mindenki elvárásainak nem tudunk teljes mértékben megfelelni, de a vezetőségnek egy ilyen felméréssel lehetősége nyílik arra, hogy jobban megértse a szakma igényeit és reagáljon, válaszoljon azokra.

A kérdőív célcsoportja emiatt nem csak SzMME tagsága volt, hanem kiterjedt a szakmai érdeklődők körére is, bízunk abban, hogy a tagságon kívül is nagyobb számban kapunk választ (ez végül kb. 150 főt jelentett, hogy ez jelen helyzetben sok vagy kevés, mindenki eldöntheti).

A felmérés eredményeit kiértékelve a SzMME Facebook oldalán közzétettük az egyes blokkok eredményeit, ezt hozzáférhetővé tettük a SzMME közösségi média csoportjaiba és a nagyobb szociális szakmai csoportokban is. Fontosnak tartjuk, hogy az egyesület működése a lehető legátláthatóbb legyen, ezért online és jelenléti formában is igyekszünk minél többet beszélni az eredményekről és a lehetséges cselekvési módokról. E tekintetben a hazai szociális civil szervezetek között is egyedülálló széles körben kinyitjuk a hozzászólás lehetőségét, ugyanis szeretnénk, ha az SzMME nem csak a jelenlegi tagság, hanem az alapításkor meghatározott céloknak megfelelően a szociális szakma számára is releváns, hasznos és fontos legyen.

Meleg Sándor

SzMME elnök

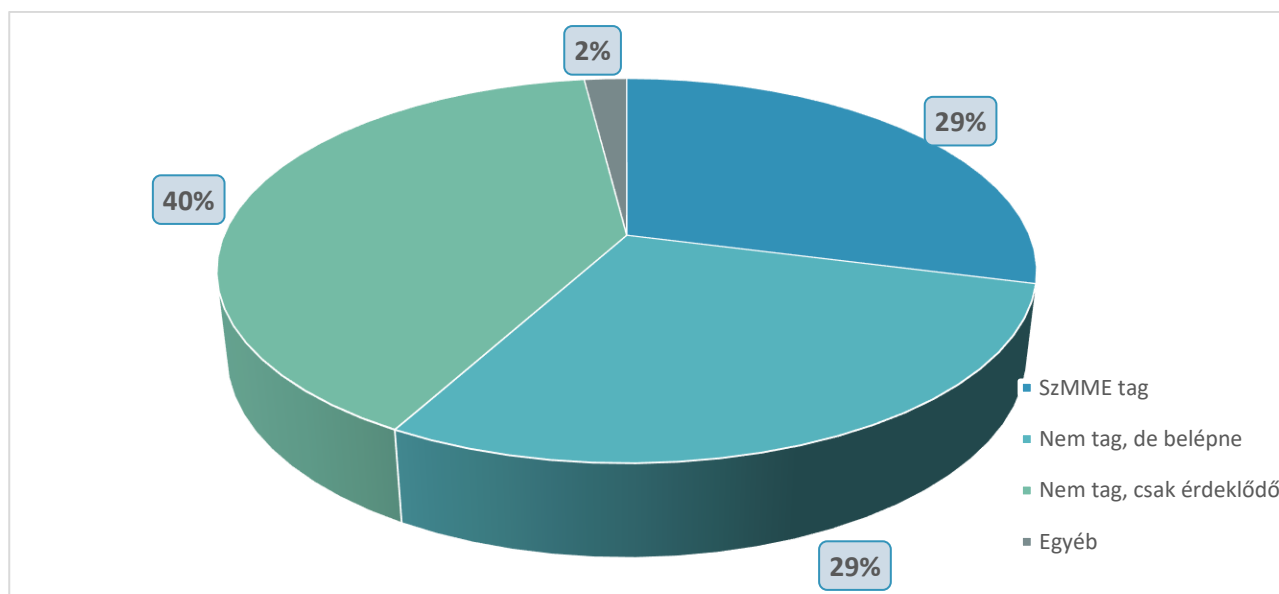
# A felmérés

## Kitöltők

A kérdőívet az SzMME hivatalos közösségi felületei mellett a nagyobb szakmai csoportokban osztottuk meg több alkalommal, az egyesület tagsága e-mailben is megkapta a kérdőív hivatkozását. A két hetes időtartam végén a kitöltések száma **211** volt.

A kérdőív kitöltői három nagyobb csoportba oszthatók. A kitöltők 29%-a (61 fő) jelölte magát az SzMME tagjaként<sup>1</sup>. Ugyanilyen arányban vannak jelen azon személyek, akik érdeklődnek az egyesület munkája iránt és nyitottak a belépésre. A legnagyobb csoportot azok alkotják, akik érdeklődőként kapcsolódtak be a kitöltésbe. Kis számban kaptunk jelölést a „nem tervezek belépni, nem is értem, miért töltöm ki ezt a kérdőívet” csoportba, de a válaszadások alapján a kicsit vicces okból feldobott kategóriában is használható és megfontolandó válaszokat kaptunk. Technikailag ezeket az egyéb érdeklődők által adott válaszként kezeltük.

1. Kitöltők megoszlása tagság szerint.



Összességében a kitöltők száma a céljainknak megfelelt, a tagság részéről valamivel nagyobb aktivitásra számítottunk, de ezt ellensúlyozza, hogy a szakmai csoportokban jelen lévő kollégák közül sokan kitöltötték.

<sup>1</sup> Itt szerintünk lehet némi eltérés, a saját adatbázisok alapján. Ez jöhet abból, hogy a tag nem a nyilvántartásban szereplő e-mail címét adta meg, de van olyan is, aki biztos nem rendelkezik élő tagsággal jelenleg. Összességében a tagság több mint fele adott választ a kérdőíven.

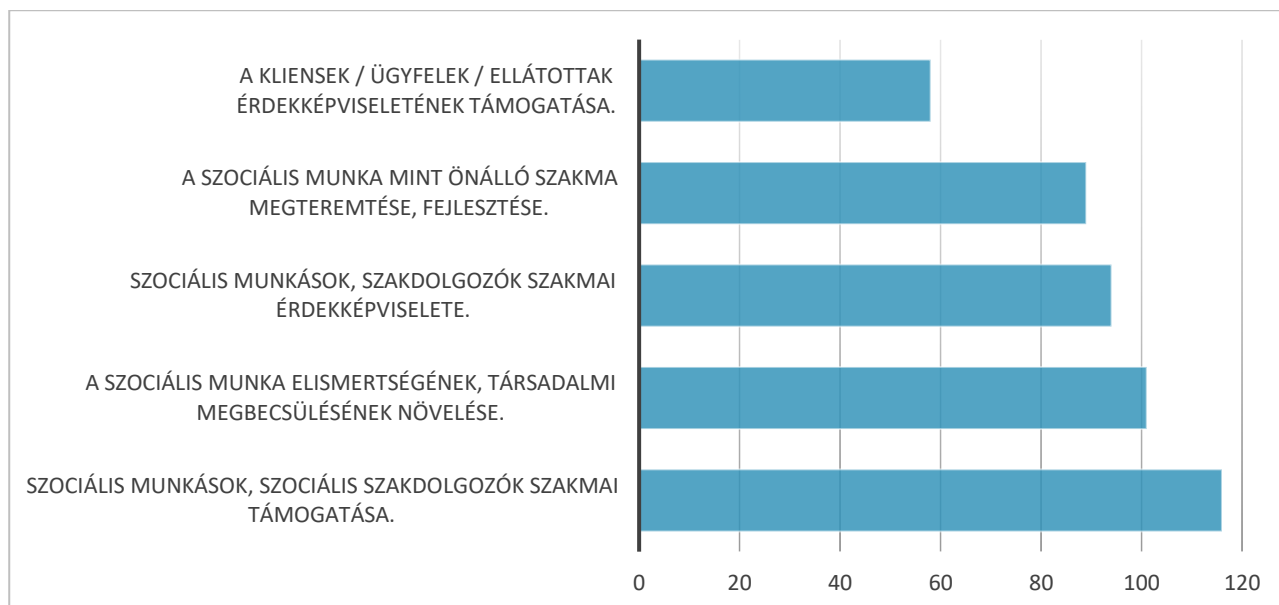
## Alapszabályban rögzített célok, feladatok megvalósulása

Két kérdést tettünk fel a szakmai célokkal kapcsolatban. Egyrészt azok megvalósulását néztük az Alapszabályban fektetett átfogó kategóriák mentén, másrészt a fejlesztendő területeket. Az Alapszabály megfogalmazása szerintünk elég egyértelmű ahhoz, hogy különösebb magyarázat nélkül is megítélhető legyen, mennyire érzékelhető az abban foglaltak megvalósulása.

Az első kérdésben az Alapszabályban megfogalmazott **fő célkategóriák megvalósulását** helyzetük fókuszba. A kérdésnél több kategória is jelölhető volt, a 207 válaszadó összesen 467 jelölést adott le. 9 olyan egyéb válasz érkezett, ami nem kapcsolódik közvetlenül az Alapszabály céljaihoz, ami vagy általános visszajelzés volt, vagy egyéb észrevételt tartalmazott. Ezek a válaszok nem önmagukban érdekesek, hanem a fejlesztendő területekkel és az egyéb hozzászólásokkal összhangban érdemes őket nézni (annak keretében figyelembe is vettük ezeket).

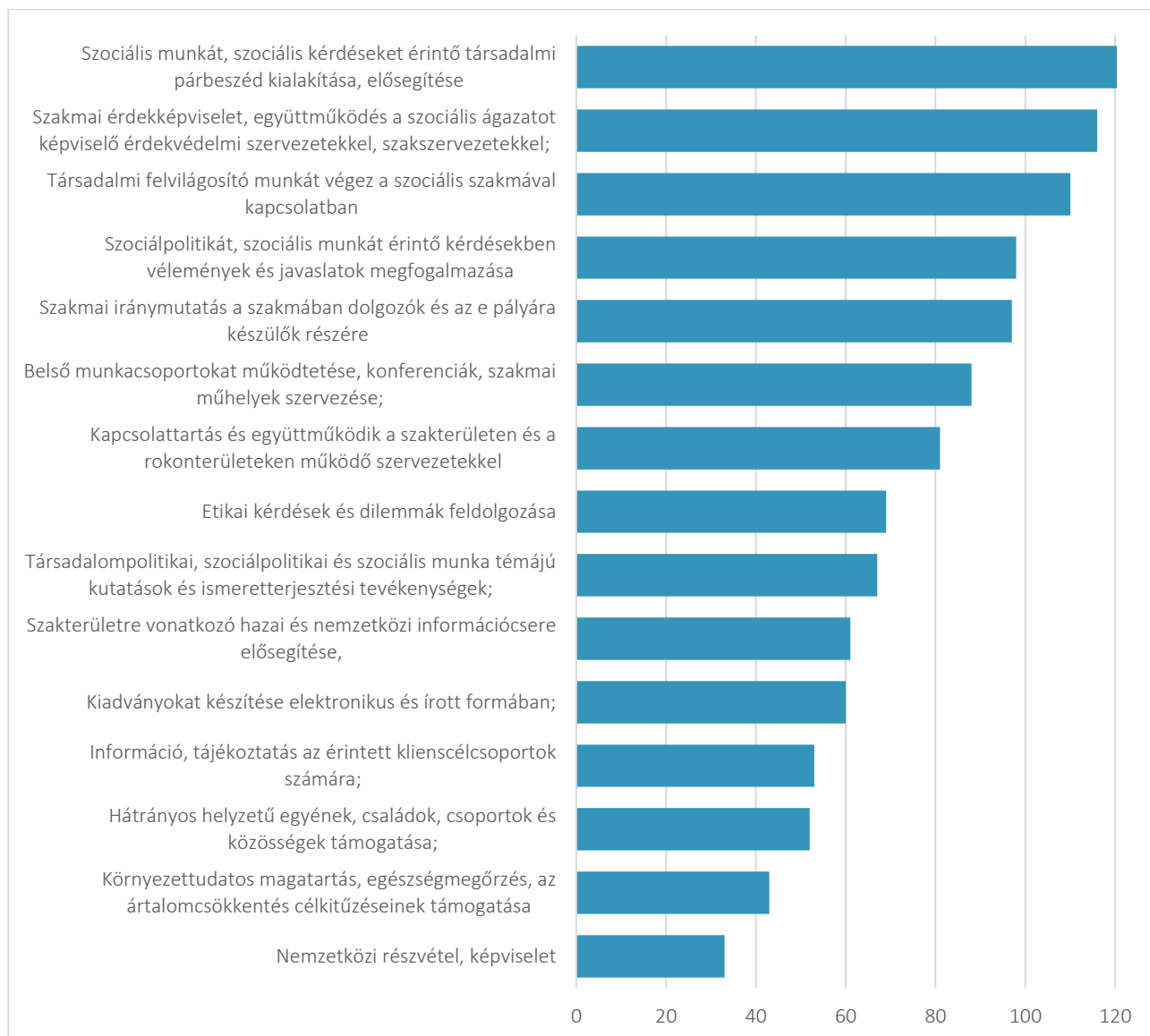
A válaszok közül kiemelkedik a **szociális munkás és szakdolgozók szakmai támogatása**, a legkisebb arányban a kliensérdekek képviselőjét jelölték a válaszadók.

2. Az Alapszabályban rögzített feladatok közül mely területet gondolod a legjobban, legeredményesebben megvalósulónak?



A második kérdésben a **fejlesztendő területeket** vizsgáltuk, igyekeztünk részletesebb bontásban megadni területeket. A kérdésben nem kérdeztük az okokat, a cél csak az volt, hogy lássuk, mely területekre érdemes a jövőben fókuszálnunk. Itt is több lehetőséget lehetett jelölni, összesen 211 válaszban 1 156 jelölés érkezett, egy válaszadó átlagosan 5,5 fejlesztendő területet jelölt meg a 15-ből. Itt is megjelen néhány egyéb kategória, melyek általánosabb visszajelzéseket vagy konkrét, de az egyesület működési körén olykor messze túlmutató javaslatokat fogalmaztak meg.

### 3. Az Alapszabályban rögzített feladatok közül mely területet gondolod a leginkább fejlesztendőnek?



A legmagasabb (átlag feletti) pontszámokat a *szociális kérdésekkel kapcsolatos társadalmi párbeszéd*, a *szakmai érdekképviseléssel kapcsolatos feladatok* és a szociális munkával és szakmával kapcsolatos *társadalmi felvilágosító tevékenység* kapta, markánsan megjelent a *szakpolitikai véleményezés és a szakmai iránymutatás* területe. Ezen visszajelzéseknek azért is örülünk, mert az SzMME megújulása óta ezeket nagyon fontos céloknak tekintjük – ahogy erőforrásaink engedik, igyekeztünk is ezeken a területeken aktivitásokat mutatni. Ezen területek a kérdőív más részeiben is hangsúlyosan megjelentek visszajelzéseként.

A lista végén a *nemzetközi részvétel és képviselet* jelent meg, amit mi az egyesületen belül sokkal fontosabbnak értékelünk. Tisztában vagyunk vele, hogy a területen dolgozó szociális szakemberek mindennapi gyakorlati munkájára a nemzetközi megjelenés kevés közvetlen hatást gyakorol, de a nemzetközi részvétel bármely szakmát tekintve alapvető fontosságú. Az SzMME fontos eleme volt a hazai szociális munka nemzetközi megjelenésének, ezt a hagyományt érdemes feléleszteni és tovább vinni.

Hasonlóan háttérbe szorult a *környezettudatosság, egészségmegőrzés és ártalomcsökkentés* támogatása, ami az öko-szociális szociális munkához kapcsolódik szorosabban. Ez nemzetközi szinten az a szociális munka irányzat, amihez a hazai szociális munkának is fel kellene zárkóznia (vagy az legalább célként megjelölnie). Ettől jelenleg elég messze vagyunk, valószínűleg itt is jelentős a mindennapi gyakorlattól elválasztó szakadék.

További két elemben jelent meg a preferencia lista végén a *klienscsoportok tájékoztatása, támogatása*. Összességében azt láttuk a kérdőív alapján, hogy az SzMME fókusza a területen dolgozók támogatása és a szakma támogatása, ehhez csak másodlagosan csatlakozik a klienscsoportok közvetlen érdekvédelme.

## Erősségek és fejlesztendő területek

---

Két szöveges kérdésben is kitértünk az SzMME erősségeire, illetve fejlesztendő területeire. Az erősségekre irányuló kérdésre 138 választ kaptunk, bár ezek egy része a bizonytalanságról és információhiányról tanúskodott, a tényleges visszajelzések száma 119 volt. Összességében a válaszok jelentős részében megjelent, hogy az *SzMME felélesztése és létezése önmagában véve is pozitívan értékelendő*. A hosszú évekig tartó hibernáció után egyre többek észlelik az egyesület aktivitását, feléledését. Igazából ez nem önmagában vett erősség, de a korábbi állapothoz képest érzékelhető előrelépés volt, és ezt sokan visszajelezték.

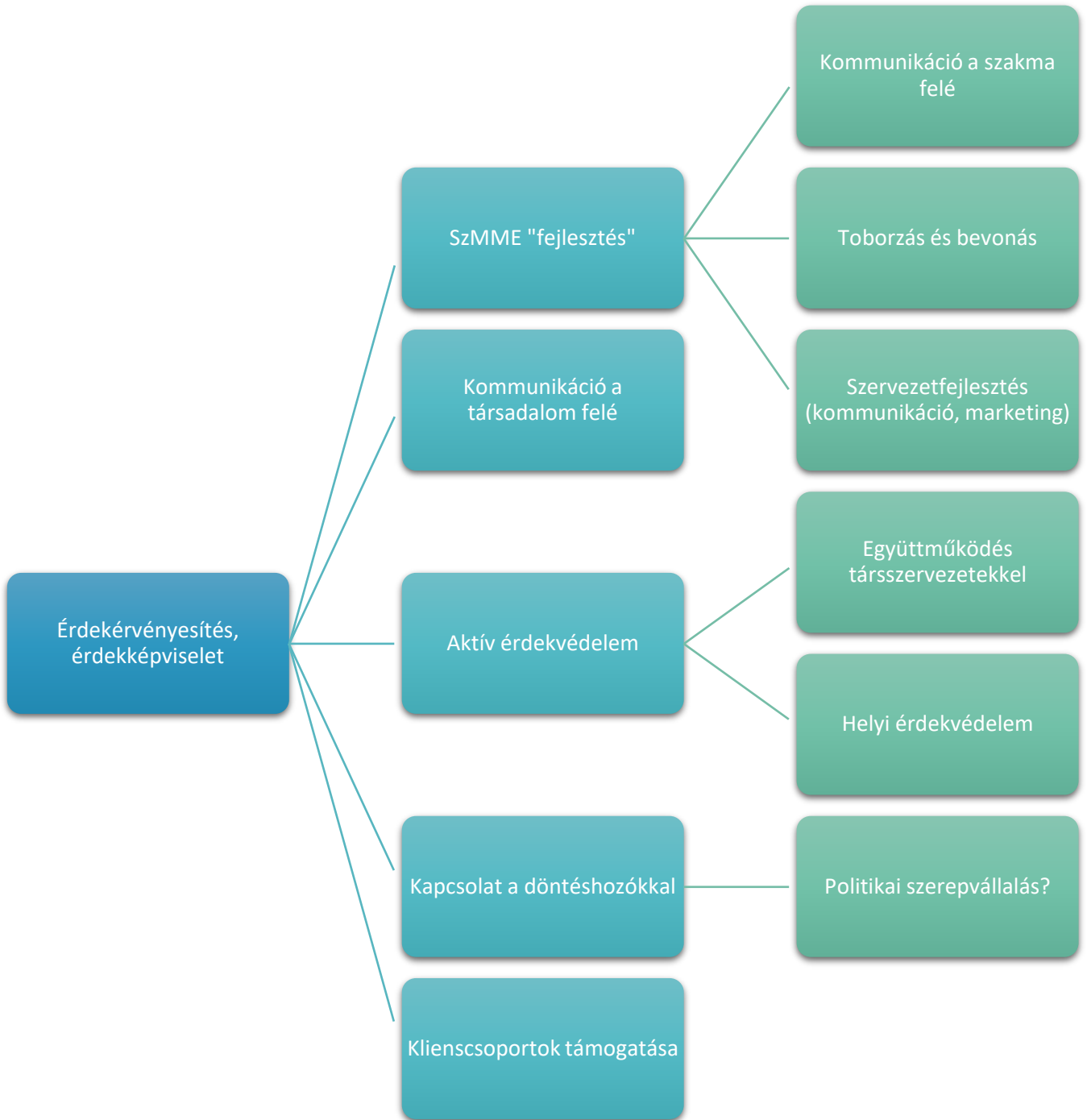
A legtöbbször megjelenő visszajelzés a szervezeti működéssel kapcsolatos: az eseményekre *gyorsan reagáló, határozott szakmai véleményalkotás* az egyik legfontosabb erőssége lett az SzMME-nek. Ezzel szorosan összekapcsolódik a *szakma tájékoztatása és a nyilvánosság felé történő kommunikáció*. A folyamatok mögött két tényező köré csoportosultak a visszajelzések: az egyik a *szakmai tudás és szakmai hitelesség* köré épül, a másik pedig az *egyesület vezetősége és tagsága aktivitását* emeli ki. Ki kell emelni a *szakmai összefogást, együttműködést célzó aktivitásokat*, mint erősséget, a válaszok között megjelent, hogy *az SzMME rendelkezik egyfajta szakmai identitásképző hatással* is, egyfajta szakmai értékközösség irányában igyekszik elmozdulni.

### Fejlesztendő területeket

Erre a kérdésre 139 értékelhető válasz érkezett. Az erősségekkel szemben itt jóval több konkrét vélemény és javaslat is érkezett (amit ezúton is köszönünk). Ezekről előzetesen el kell mondani, hogy nagyon megtisztelő, hogy ekkora potenciált látnak a válaszadók a szervezetben – az összejött ötletbörze egy komolyabban szervezett, „nagy” érdekvédelmi szerveződésnek is becsületére válna.

A másik fontos előzetes visszajelzés, hogy alapvetően azokat a feladatokat, célokat és dilemmákat láttuk megjeleníteni a válaszokban, melyek az elnökséget is foglalkoztatják. Épp ezért a válaszok bemutatása az előző pontoknál valamivel reflektívebb lesz, hiszen a legtöbb területen már gondolkodunk és szervezkedünk egy ideje.

4. Fejlesztendő területek áttekintése





## Érdekérvényesítés és érdekképviselés

A válaszokban elsöprő fölényel (nagyjából a szöveges válaszok harmadában) jelent meg az érdekérvényesítés és érdekképviselés iránti igény. Gyakorlatilag ehhez kapcsolódott szinte minden más javaslat és megfogalmazott vélemény is, ezen témára tudtunk minden más területet is ráfűzni.

Ugyanakkor (különös tekintettel a kérdőív későbbi részekben kapott válaszokra) még mindig az az érzésünk, hogy az érdekképviselési szervezeteknek úgy kellene konfrontálódni és kiharcolni a szakma előrelépését, hogy közben a szakmában dolgozók ennek kockázatait ne vállalják. Miközben a szöveges válaszok szorgalmazzák a határozott fellépést, a későbbi válaszokból kiderül, hogy szinte alig van valaki, aki személyesen „*arcát adva*” kapcsolódna be az érdekképviselési, érdekérvényesítő tevékenységbe – s minél nagyobb személyes bevonódást igényel egy akció, annál jobban csökken a potenciális közreműködők száma, aránya. Ez a helyzet nem könnyíti meg az érdekképviselés megszervezését – nem csak a mi esetünkben, a szakszervezetek pontosan ugyanezekkel a problémákkal küzdenek.

## Toborzás és bevonás

Ehhez szorosan kapcsolódik a kérdése. A sikeres érdekérvényesítés feltétele a megfelelő létszámú aktív tagság. Az SzMME újraéledésekor szinte a nulláról indult a tagság újjászervezése, már eljutottunk odáig, hogy stabilan 100 fő fölötti a tagságunk, s ennek egy része többé-kevésbé aktívan bekapcsolódik egy-egy cselekvésbe, tevékenységbe. Külön nehézség, hogy a tagságon belül meg kell keresni azokat, akik a napi munka és egyéb szorgos teendőik mellett tudnak vállalni feladatokat – majd azokat el is végzik. Ez lassú és sok munkával, olykor szinte teljes újratervezéssel járó folyamat. Sokszor látjuk, hogy bár a tagokban a lelkesedés megvan, a realitás az, hogy a napi feladatok mellett nem marad idő és energia az SzMME dolgaira, a feladatok pedig visszakerülnek az elnökséghez.

A toborzás kapcsán megjelent, hogy a *vidéki szociális munkások felé kellene jobban nyitnunk* – gyakorlatilag ez is egy már zajló folyamat: a tagságunknak jelenleg csak 36%-a budapesti (bár a Budapesten dolgozók aránya ettől eltérhet, a nyilvántartás ugyanis nem a munkahelyi cím alapján működik). Egyre többen jelentkeznek vidéki településekről, de kétségtelen, hogy nehezebb a vidéki szociális munkásokat megszervezni, mint a viszonylag egy tömbben fellelhető budapesti kollégákat.

A tagság bővítésének egy adminisztratív jellegű akadálya, hogy a 2022-es új alapszabály az egyesület nevéhez igazodóan a területen dolgozók egy kisebb hányadára (szociális szakirányú felsőfokú végzettséggel rendelkezők) fókuszál, szemben a teljes ágazattal. Létezik ugyan a pártoló tagság (több ilyen tagunk is van), de ez nyilván kevésbé vonzó sokaknak - pedig az érdemi együttműködésben semmilyen akadályt nem jelent. A szociális felsőfokú végzettségűekből a legszerényebb becslések mellett is akad még 2-3 ezer fő az ágazatban, szóval a tagság bővítésének ez nem objektív akadálya. Nagy örömünkre a felmérésben azért elég sokan jelölték, hogy belépnének az egyesületbe, ezt igyekszünk a jövőben minél nagyobb arányban realizálni.

Fontos lesz a jövőben a tagság szempontjából a kérdés az, hogy *mit jelent ma egy szakembernek egy szakmai szervezethez tartozás? Mit tud az SzMME nyújtani, ami miatt valaki megfontolja a tagságot? Kézzelfogható előnyöket kell nyújtanunk vagy szimbolikusokat (pl. szakmai közösséghez tartozás)? Van-e ma egyáltalán önmagában vett értéke a valahova tartozásnak vagy csak a realizálható személyes haszon számít?*

## Kommunikáció

Az SzMME kommunikációjára vonatkozóan két elágazás jelent meg a válaszokban, az egyik a *szakma felé történő kommunikáció* erősítése, a másik pedig *társadalom felé történő kommunikáció*. Mindkét feladatban tettünk már lépéseket.

Az SzMME jelen van több formában az interneten - van rendszeresen frissülő honlapunk, Facebook oldalunk és csoportunk, Youtube csatornánk, két nagy szociális csoportban rendszeresen osztjuk a tartalmakat (ezeket össze is gyűjtöttük a felmérés végén, hogy mindenki megtalálja). A szakma felé kommunikációban is szinte azonnal léptünk: júliustól a kérdőív jelzései alapján létrejött az *SzMME Hírlevél!* Folyamatban van az új honlapunk tervezése és megvalósítása, ezt még az őszi időszakban szeretnénk elindítani.

Nagyon sokszor jön visszajelzés (kérdőívben is és attól függetlenül), hogy nem vagyunk „láthatóak”. Az internet, különösen a közösségi média tele van „információs szeméttel”, amiben olykor nehéz megtalálni a figyelemre érdemes információkat – és főként az információkat fogyasztónak vannak eszközei arra, hogy szűrje és célzottan keresse a számára releváns tartalmakat, ezt az információ közlő részéről csak jelentős pénzügyi ráfordításokkal lehet befolyásolni.

Az érdekképviselettel, érdekvégyesítéssel szorosabban összekapcsolódó másik kiemelt terület a társadalmi kommunikáció: ez részben a szakma megismertetését, elfogadtatását célozza, másrészt a szakma véleményét közvetíti bizonyos társadalmi, szociális kérdésekben. Mint minden, ez is egy hosszú távú kihívás – de az elmúlt két évben több stabil sajtókapcsolatra tettünk szert, amit több alkalommal használtunk is. 2022-ben 30-nál több alkalommal, 2023 augusztusáig pedig 22 alkalommal szerepelt az SzMME különböző sajtófelületeken, ebben volt gyakorlatilag címlapon kiemelt interjú és cikk is. A sajtókommunikációhoz ugyanakkor az kell, hogy egy tartalomnak „hír értéke” legyen: aktuális és az olvasók (nézők, hallgatók) számára relevánsnak kell lenni. A média figyelmét felkelteni képes tartalmak előállítása munkaigényes feladat, ez szintén aktív tagság mellett lehetséges csak – ráadásul az ehhez szükséges kommunikációs készségek birtokában kell lenni.

Jelzésként a *szervezeti működés optimalizálása*. Itt jelenik meg a válaszokban az igény, hogy az egyesületnek legyen *erősebb marketingje*, legyen „brand” az SzMME és legyen kommunikációs startégiája – ezen is dolgozunk már egy ideje és ennek nemsokára lesz látható eredménye is.

## Kapcsolatok, együttműködések

Még mindig az érdekképviselő részének tekinthető a téma, hogy *legyen kapcsolat a döntéshozók felé*. Viszont itt már egymásnak ellentmondó igények jelennek meg, amik felvetnek dilemmákat, amiket nagyjából a politizálás fogalma alatt lehet tárgyalni. A jelenlegi kormányzattal szakmai szervezetként együttműködni rendkívül nehéz, ha az adott szervezet nem tartozik a preferált „baráti” szervezetek közé – ez leginkább egy meglehetősen szűk, főként egyházi kötődésű kört jelent (lásd példaként a Gondoskodáspolitikai Tudományos Tanács tagságát). Az is erősen egyértelmű (szerintünk), hogy a jelenlegi kormányzat a szociális munka hagyományos értékeit és elveit gyakorlatilag elengedte, azok helyébe egy új ideológiai konstrukciót állított (ez az újabban sokat emlegetett „gondoskodáspolitiká”). Az SzMME viszont felvállaltan az IFSW 2014-es szociális munka definícióját és az erre épülő értékrendszert (pl. az Etikai kódex) tekinti irányadónak.

*A vélemények egy része a konfrontatívabb nyomásgyakorlást helyezi előtérbe, mások szerint viszont egy kooperatív, párbeszédre törekvő stratégia lenne célravezető.* Hogy melyik a jó megoldás, azt mi magunk sem tudjuk – mindkettőre láttunk példát és kritikus kérdésekben gyakorlatilag egyik sem működik, ha az nem egyezik a kormányzat előzetesen sejthető szándékával. Ugyanakkor azt szeretnénk hangsúlyozni, hogy bár a megtett intézkedések kapcsán erőteljesen kritikus véleménnyel vagyunk a kormányzat munkájával szemben, egyetlen ellenzéki párt irányában sem vagyunk elkötelezettek. Voltak/vannak együttműködések egy-egy téma kapcsán, de a kritikáinkat ugyanúgy megfogalmazzuk az ellenzéki térfélen mozgó pártok szociális területtel kapcsolatos elgondolásaival kapcsolatban is<sup>2</sup>. A szociális munka egyik alapvető célja a társadalmi igazságosság képviselete és a társadalmi változások elérése, ez nem megy anélkül, hogy a szociális munka ne reprezentálódjon a politikai szintéren – de teljesen jogos és szükségszerű kritérium, hogy a szociális munka ne rendelődjön alá pártpolitikai szempontoknak, ne azokhoz kötődjön.

Hasonlóan ellentmondásos a *kapcsolat az egyházi szociális munkával*. Többek szerint elfogadóbbnak kellene lennünk, az egyházi térfoglalással szembeni véleményalkotás elrettenti a kollégákat. Az elfogadás részünkről feltételekhez kötött, ez pedig a szociális munka szakmai értékeinek és etikájának megtartása, illetve az, hogy az egyházak ne legyenek a szociális fenntartókon belül kivételezett helyzetben minden más, szolgáltatásokat és intézményeket fenntartó rovására. A politikai függetlenség pont ebben a szektorban megszűnt az elmúlt évtizedben és egy olyan összefonódás jött létre, mely a szociális szakma alapvető értékeit kezdte ki. Ezt az SzMME részéről nem tudjuk elfogadni. És hangsúlyozni kell, hogy ez a tétel *nem jelent semmiféle elutasítást az egyházi szervezeteknél dolgozó vagy éppen hívő kollégákkal szemben, az ellátórendszerben zajló jelenséggel van bajunk*.

---

<sup>2</sup> Ezek olvashatók az SzMME honlapján is a Szakpolitikai véleményezések című gyűjtésben.

Még mindig az érdekvédelemhez kapcsolódóan megjelent két teljesen eltérő szint a véleményekben: az egyik a *szervezetközi együttműködések erősítése a szakmán belül és a társszakmákkal*. Ezt azt hiszem, nem kell túl mélyen magyarázni: egyrészt a közös akciók, egyeztetések szükségességét mindenki látja, másrészt e téren szintén voltak már előremutató kezdeményezések, melyeknek a további mélyítésén, erősítésén dolgozunk. De e téren meghatározónak látjuk, hogy azon szervezetek, akikkel együttműködünk, ugyanúgy küzdenek pl. az aktív tagság hiányával.

Az elmúlt években több szorosabb együttműködés kialakult a szakszervezetekkel, és idén nyáron 9 (!) szervezettartotta közösen az inárcsi megemlékezést, s egyben megszületett a szándék a további együttműködésre is.

### Helyi érdekvédelem és támogatás

Az általános feladatokon túl megjelent a *helyi szintű érdekvédelem*, itt a szociális dolgozók közvetlen támogatása. Részből tudások megosztása, átadása révén, részből szakmai rendezvények formájában (műhely, konferencia, munkacsoport, stb.), részből a dolgozók érdekvédelmének közvetlen támogatása. E téren is voltak már előrelépések, de talán ez az a rész, ahol a leginkább szükség van az aktív tagságra, ezek a feladatok ugyanis erőforrás-igényesek, s itt a legfontosabb erőforrás a személyes munka és a mögötte álló tudás. Itt meg kell jegyezni, hogy számos szakmai beszélgetést a személyes részvétel akadályai miatt online szervezünk meg, de az ezeken való részvétel is általában ugyanazokat az embereket mozgósítja.

### Klienscsoportok közvetlen támogatása

A lista egyik utolsó tétele a *klienscsoportok támogatása* volt. Ez a felmérés más részein is megjelent, de csak szórványosan, érezhetően mellékszálként. Többen jelezték, hogy ne az LGBTQ csoportra fókuszáljunk, de ezt a témát két okból nehéz „elengedni”:

- egyrészt volt egy pályázat, amit sikeresen elnyertünk és ez alapvető fontosságú volt az egyesület anyagi stabilitásának megteremtésében,
- másrészt a program megvalósítása közben cseppentünk bele a szexuális kisebbségekkel kapcsolatos kormányzati morális pánikba, ami szakmailag is egy erősen kifogásolható, így kapcsolódik a szociális munkához is (érinti pl. a gyermekvédelem témáját és a társadalmi kisebbségek elleni diszkriminatív fellépést),
- harmadrészt pedig a pályázat keretében elvégzett kutatás eredménye is azt mutatja, szakmán belül is kell küzdenünk az előítéletekkel.

Nyilván ez nem jelenti azt, hogy bármely más csoport mellé ne állna be az SzMME szükség esetén, ez az aktív tagság kérdését hozza ismét fókuszba: ha van tag, aki „viszi” a témát, az egyesület szívesen áll be az akcióba.

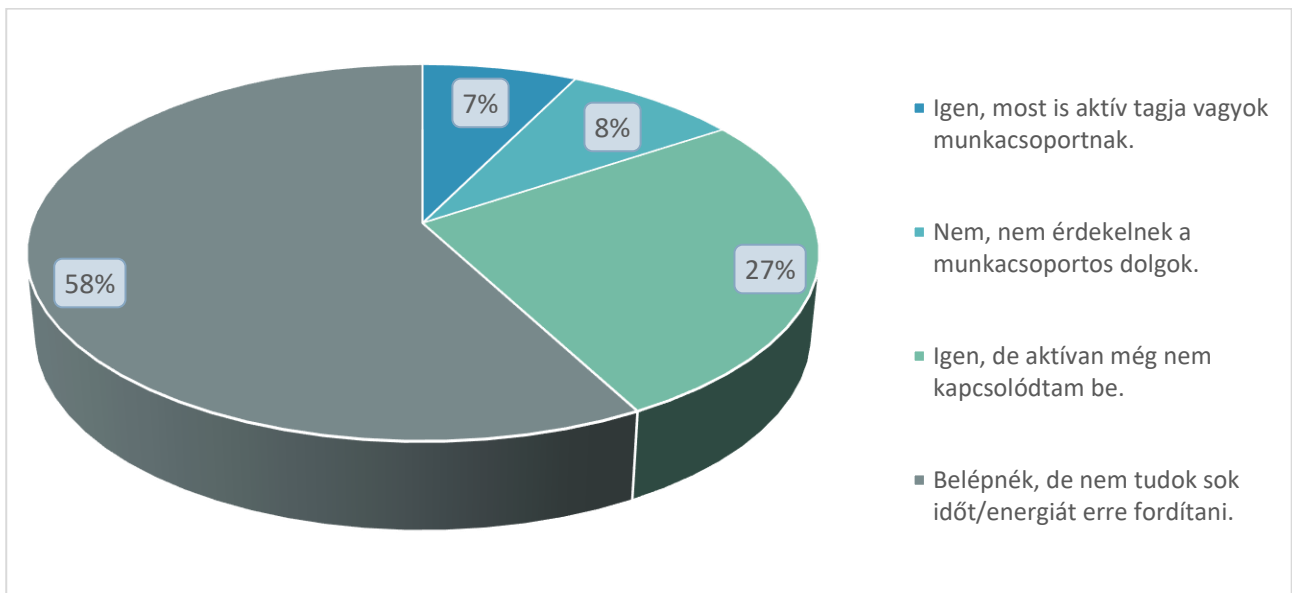
## Érdekvédelmi aktivitások

Az SzMME működésében az elnökség (illetve az un. kibővített elnökség, ami magába foglalja a formális elnökség mellett azon tagokat, aki folyamatosan, több területen nagyon aktívan vesznek részt a munkában) mellett a szakmai tevékenységek különböző munkacsoportokban zajlanak. A jól működő munkacsoportokhoz két dolog szükséges: agilis vezetés és aktív tagság.

A jövő tervezése szempontjából az aktív tagság fontos tényező lenne, erre vonatkozóan tettük fel az első kérdésünket. Ez alapján

- A válaszadók 7%-a tekinti magát aktív munkacsoport-tagnak, ezen belül 87% az egyesületi tagok aránya.
- 27% nyilatkozott úgy, hogy tagja valamely munkacsoportnak, de nem aktív tagként. Ennek a körnek a 35%-a a tagságból kerül ki, 50% az érdeklődő potenciális tagok és 15% az egyéb érdeklődő.
- 58% nyilatkozott úgy, hogy részt venne munkacsoportos tevékenységben, de valószínűleg nem tud erre kellő időt/energiát fordítani. Ezen a körön belül 20% a tag, 27% a potenciális tag és 53% a csak érdeklődők aránya.
- Végül 8%, aki nem venne részt munkacsoportokban, itt a legnagyobb arányban az érdeklődők vannak jelen (76%), a potenciális tagok 6%, a tagok 18%-os arányban jelennek meg.

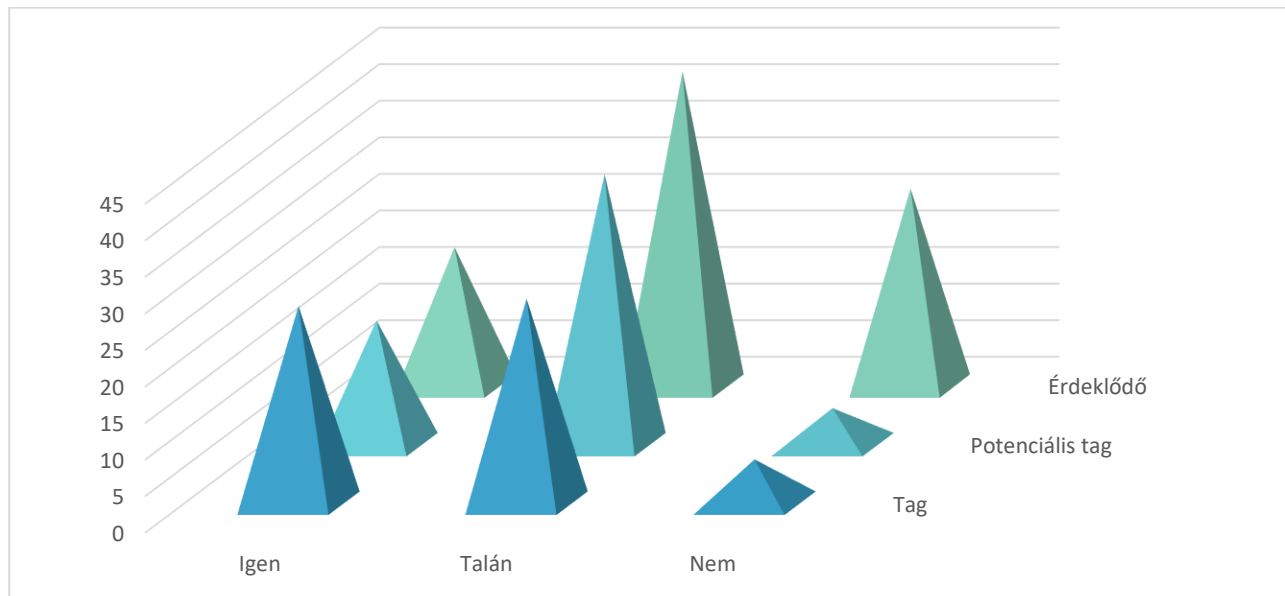
### 5. Részt vennél-e aktívan valamelyik (már működő) munkacsoportunk munkájában?



Míg a munkacsoportok első sorban az egyesület belső aktivitását jelentik, fontos azt megtudnunk, mi a helyzet a nyilvánossághoz kapcsolódó akciókkal. A válaszadók 30%-a venne részt valamilyen nyilvános akcióban, 18% zárkózott el ettől – a fennmaradó 52% pedig bizonytalan (nyilván a válasz a konkrét akciótól és egyéb paraméterektől függ).

Ennél a kérdésnél is az látható, hogy az akciók iránt a tagok a legelkötelezettebbek, az érdeklődők pedig a legkevésbé nyitottak azokra, bár jó ötödük bekapcsolódna így is a nyilvánosságot érintő akciókba.

6. Részt vennél-e a SzMME nyilvánosságot érintő akcióiban (nyilatkozat, társadalmi akciók stb.)?



### Részvétel különböző társadalmi akciókban

Árnyaltabb képet kapunk, ha az egyes akciók támogatottságát nézzük meg. A társadalmi akciónál általános elmondható, hogy a passzív részvétel mindig jelentősen támogatottabb, mint az aktív szervezői bekapcsolódás.

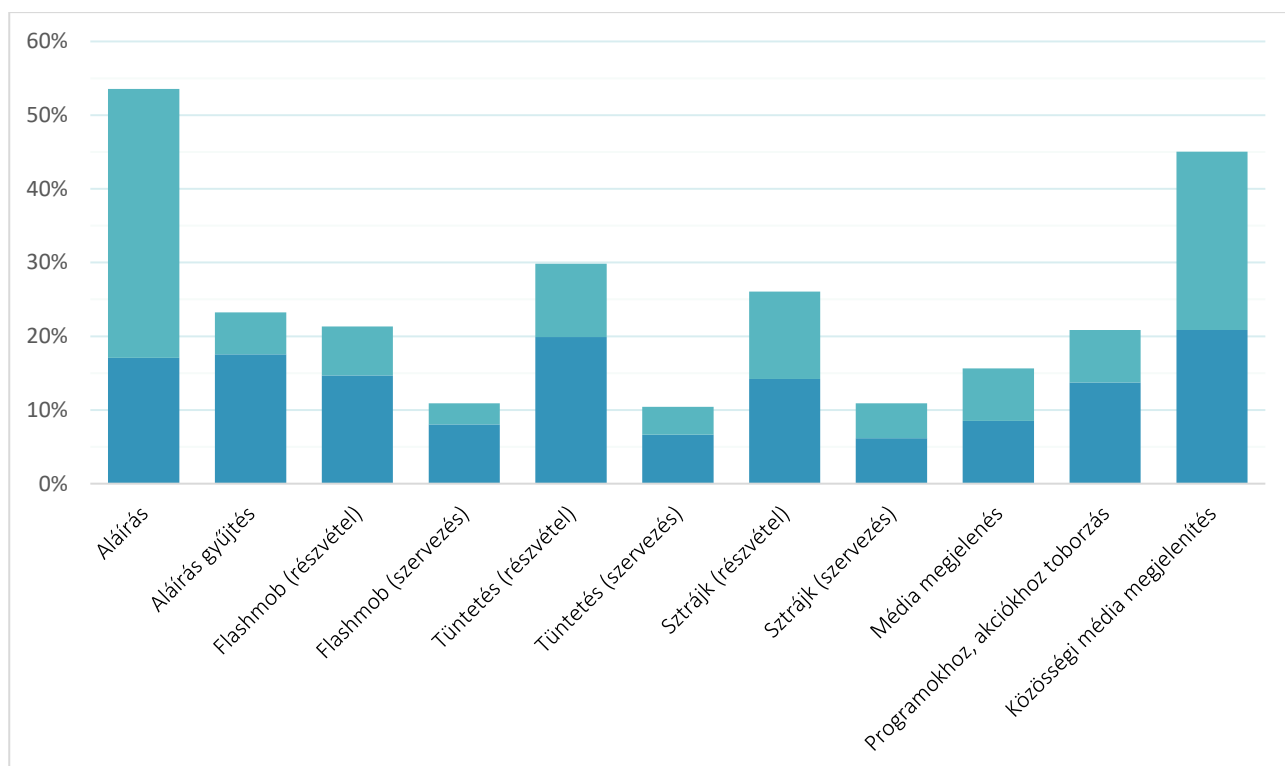
A leginkább elfogadottabb akció az **aláírásgyűjtés**, ennek az elutasítottsága a legalacsonyabb és a részvételi hajlandósága a legmagasabb minden akcióból. Ennek egyik kritikáját mi magunk is sokszor megkaptuk a szakma felől, hogy az *egyszerű petíciók ma már gyakorlatilag hatástalan társadalmi akcióknak mondhatók*, rendkívül szűk tartományban, esetlegesen mondhatók hatékonyak. A preferenciát magyarázza, hogy ez az az akció, ami általában véve a legkevesebb bevonódást igényli, a legkisebb visszaható kockázatot rejti magában (egy online petíció akár anonimizáltan is aláírható). Erre utal az is, hogy az aktív *aláírásgyűjtés már jóval kevesebb személy számára volt vonzó*, itt mértük a legnagyobb visszaesést is (kb. 1/6-ra esett vissza a biztos igen kategória válaszainak aránya), bár az aktív cselekvések közül még mindig ez volt a leginkább elfogadott.

A második helyen a **közösségi média aktivitás** jelent meg. Ezzel szemben szintén felmerülnek hatásossági és hatékonysági kérdések, de az biztos, hogy egy fokkal magasabb (bár személyes jelenléttel nem járó) bevonódást igényelnek és egy magasabb kockázati kategóriát is jelentenek. A közösségi média aktivitás tájékoztató, információkat-megosztó és véleményformáló szerepe fontos, de az aktív érdekvédelemben a lehetőségek erősen korlátozottak.

Minden más, **személyes jelenléttel és cselekvéssel járó aktivitás** támogatottsága jóval alacsonyabb. A nyitottság a legnagyobb a tüntetésben (30%) vagy sztrájkban (26%) való részvételnél, majd a flashmob jellegű aktivitások jönnek (21%), hasonló arányban jelenik meg a toborzó aktívás, legkevésbé pedig a média-megjelenés az elfogadott (16%). A szervezésbe való bekapcsolódás a flashmob, a tüntetés és a sztrájk esetén is jelentősen alacsonyabb.

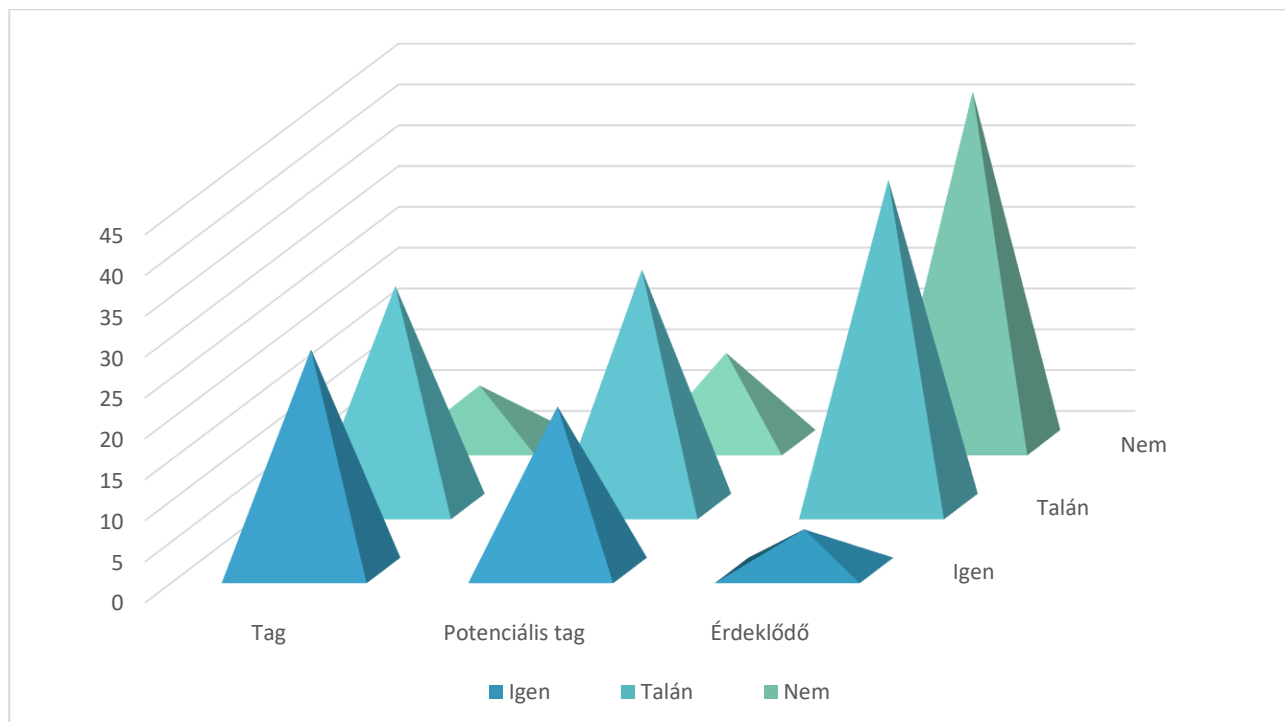
Ezek az adatok a gyakorlati tapasztalatokkal erősen korrelálnak - a szociális szakma szervezetten a pedagógusok érdekvédelmi megmozdulásába sem tudott bekapcsolódni, a szociális törvény módosításakor szervezett akciónál alig 2 tucat kolléga jelent meg. Hiába volt ez utóbbinak jelentős média-értéke (az akcióról készült fotók bekerültek a 2022-es sajtófotó válogatásokba!), a szociális szakma nem mozdul tömegesen sem önmaga, sem a kliensek érdekvédelme kapcsán. Ez alapján a szervezett érdekvédelem területén mindenképpen szemléletformálásra van szükség, egyébként esély sincs arra, hogy a szociális ágazat érdekében hathatós cselekvés épüljön fel – akár az SzMME, akár más érdekvédelmi szervezet részvételével.

#### 7. Az egyes társadalmi akciók támogatottsága (inkább vagy biztos igen válaszok a teljes minta arányában)



A **toborzás** kérdése azért is fontos, mert az aktív tagság alapfeltétele a jól működő szervezetnek, és erre a kérdőív más pontján is több visszajelzést kaptunk. A tagok nagyobb arányban vennék részt új tagok megszólításában, de a kitöltő tagok is csak kb. fele arányban kapcsolódnának be a feladatba. természetesen a tagság iránt érdeklődők körében ez kisebb arányt képvisel, a belépni nem szándékozók esetében pedig egészen minimális.

#### 8. Részt vennél-e új SzMME tagok toborzásában?



A fentiekhez szintén kötődik a **nyilvánosság előtti megjelenés**. Pozitívan értékelhető (bár némileg ellentmond az egyes akcióknál látott hajlandóságnak), hogy a kitöltők 30%-a részt venne a SzMME nyilvánosságot érintő akcióiban (nyilatkozat, társadalmi akciók stb.), további 51% pedig lehetségesnek tartja ezt, csak 19% zárkózik el ettől.

Az **írással SzMME anyagok** elkészítésében (honlap cikkek, ajánlások, állásfoglalások, stb.) 19% venne rész, további 56% pedig esetlegesen venne részt ilyen tevékenységben. Ez szintén fontos, mert az egyesület szakmai és társadalmi nyilvánosság elérése erősen függ a tartalomgyártástól – mennyiségi és minőségi értelemben egyaránt.

A tartalomgyártás és a nyilvános megjelenés tekintetében csak részlegesen is, de gyakorlatba átültethető ez a hajlandóság, akkor már sokat javulnak az esélyek a szakmai célok elérésére.



## Munkacsoportok

---

A munkacsoportok az SzMME meghatározó belső elemei. 2022 óta több munkacsoportja alakult az egyesületnek, ezek változó aktivitással működnek. Az *Etikai munkacsoport* első sorban az Etikai kódex felülvizsgálatakor volt aktív, az *Érdekvédelmi munkacsoport* első sorban az ágazati érdekvédelemhez köthető esetekben ül össze, a *Nemzetközi munkacsoport* munkája inkább a tagok közötti folyamatos kommunikációra épül, az *STB munkacsoport* pedig a társadalmi kisebbségek érdekvédelmével, szociális munkájával foglalkozik. Ezen kívül működik egy lazább, ad hoc jellegű *Gyorsreagálású munkacsoport*, ami a szakmai eseményekre adott válaszokat igyekszik minél hamarabb megalkotni. Felmerült további munkacsoportok létrehozása is, ezek ugyanakkor szintén az aktív tagság függvényében tudják megkezdeni munkájukat.

A munkacsoportokkal kapcsolatban 26 témát soroltunk fel. A kérdéssora átlagosan a kitöltők 63%-a válaszolt, az egyes kérdéseknél ez 57-75% között mozgott. A válaszadókon belül első sorban azt néztük, hogy mekkora a bekapcsolódásra hajlamos, illetve témában releváns tudással rendelkező személyek aránya.

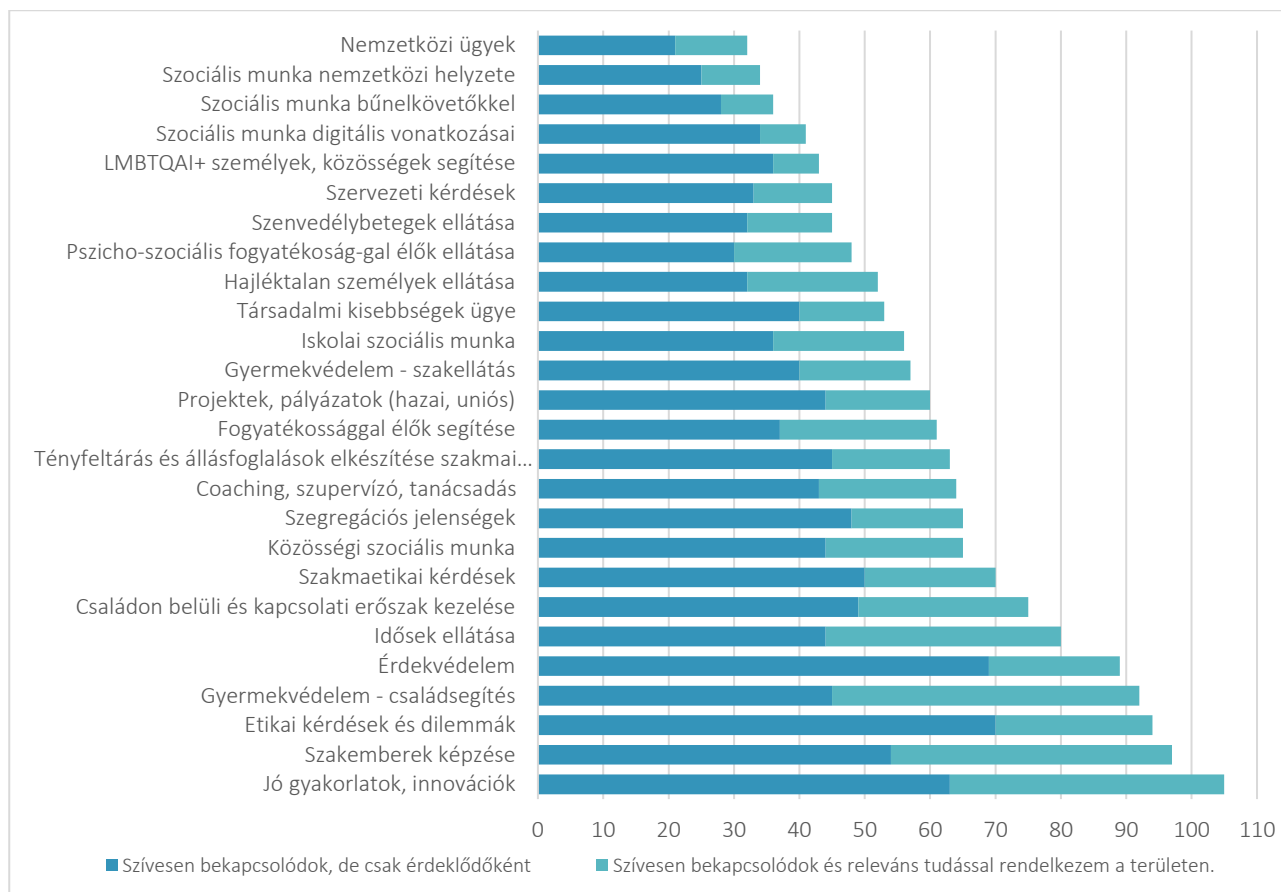
A válaszadás alapján gyakorlatilag minden témában elvileg létrehozható egy-egy működőképes munkacsoport. Itt fontos az „elvileg” szó, mert a munkacsoport létrejötte után annak fenn is kell maradnia, működnie és dolgoznia is kell, a gyakorlatban ezen a pontos jönnek elő komoly nehézségek. Az érdeklődést tekintve a legnagyobb részvételi szándék a *jó gyakorlatok, innovációk, a szakemberek képzése, az etikai kérdések, a gyermekvédelem – családsegítés és az érdekvédelem* körül mutatkozott – és talán még ide sorolható az *idősellátás* kérdése.

A sor végére a *nemzetközi ügyek* kerültek (ebben a két, redundáns témamegjelölés azonosságot mutatott), majd a *szociális munka bünelkövetőkkel, a szociális munka digitális vonatkozásai és az LMBTQ csoport* következett, továbbá meglepően kis érdeklődés mutatkozott a *szervezeti kérdések* iránt. Véleményünk szerint ezek a kérdések mindenképpen fontosak, ugyanakkor a szociális munka jelenlegi hazai helyzetében abszolút a peremterületekre sodródtak és így nehéz lesz előrelépéseket tenni.

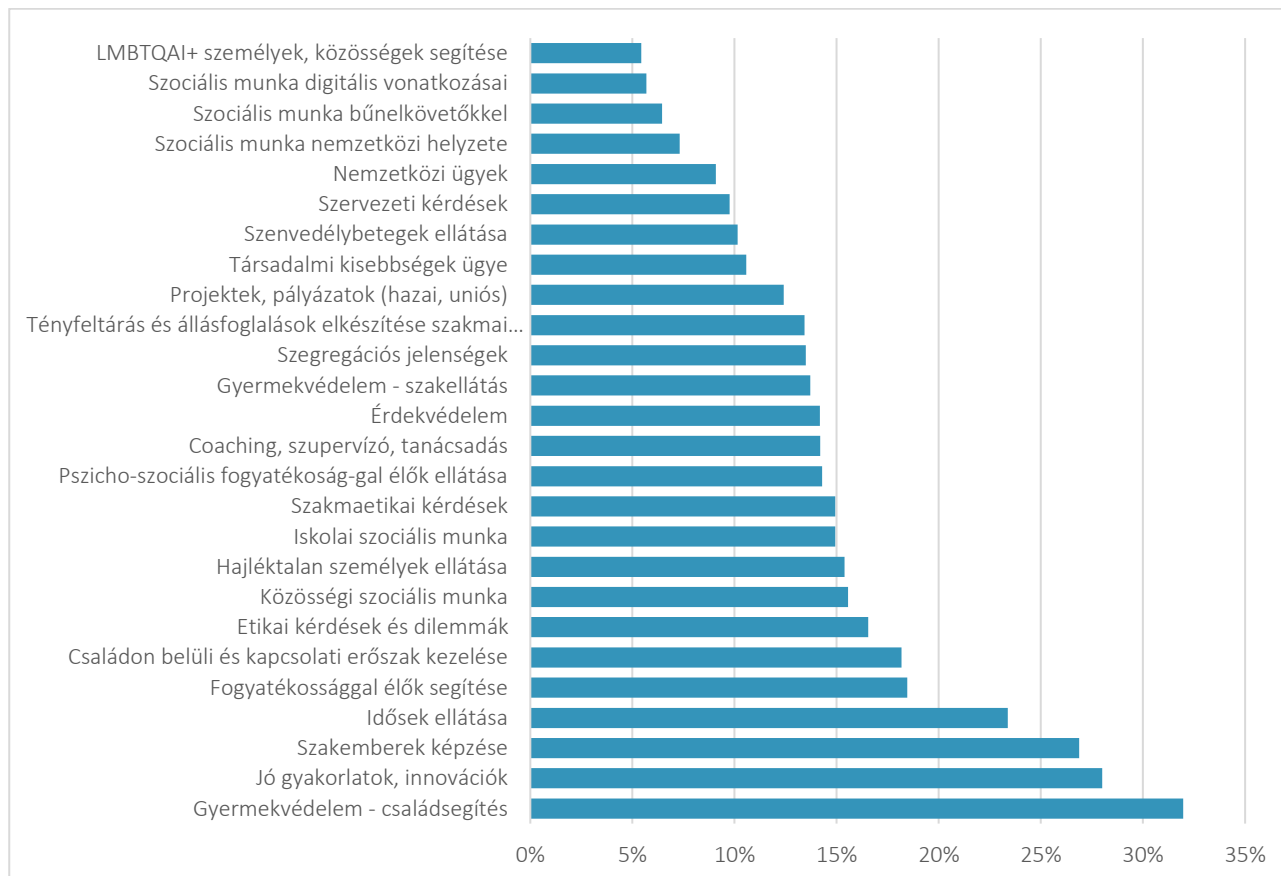
Próbáltuk felmérni a bevonható aktív tagok (potenciális tagok, érdeklődők) arányát is a válaszadókon belül. Itt egy, az előző kérdéshez nagyon hasonló sorrend alakult ki kisebb átrendeződésekkel.

A kapott témajelzéseket a stratégiák megalkotása és a munkacsoportok további működtetése, létrehozása során figyelembe vesszük.

### 9. Munkacsoportokba bekapcsolódni szándékozók száma a kérdőívben



### 10. Releváns tudással rendelkezők aránya az adott kérdésre válaszadók között



## Egyéb visszajelzések

---

A kérdőív végén lehetőség nyílt még egyéb visszajelzések megtételére. Ezek legnagyobb arányban a fejlesztendő területekhez tett megjegyzések voltak. Néhány kitöltő erős kritikát is megfogalmazott – ezeket is fontos visszajelzésnek tartjuk és feldolgozzuk a jövőre vonatkozó stratégiánk megalkotása során.

Ezúton köszönjük azokat a visszajelzéseket is, amelyben az SzMME újjáéledésével kapcsolatos pozitív visszajelzéseket megfogalmazták a kollégák.

Az is látható a válaszokból, hogy erős elvárásoknak kell megfelelnünk, ez minden bizonnyal több lépcsőben, akár évek kemény munkáját is jelentik. Egyes elemeket ezekből a javaslatok viszonylag gyorsan meg tudunk valósítani, másokhoz előre láthatóan több idő kell. Főként, mert voltak olyan javaslatok, melyek teljesen jogosak, de jelen helyzetben teljes ágazati összefogást igényelnének, s mint ilyenek, túlmutatnak egy civil szervezet lehetőségein.

## Hol találhatod meg az SzMME-t?

---

Honlapunk	<a href="https://szmme.hu/">https://szmme.hu/</a>
E-mail címünk	<a href="mailto:szmme.2022@gmail.com">szmme.2022@gmail.com</a>
YouTube csatornánk	<a href="https://www.youtube.com/@szmme">https://www.youtube.com/@szmme</a>
Facebook oldalunk	<a href="https://www.facebook.com/100064996380054">https://www.facebook.com/100064996380054</a>
Érdekvédelmi munkacsoport	<a href="https://www.facebook.com/groups/2996339403978339">https://www.facebook.com/groups/2996339403978339</a>
Etikai munkacsoport	<a href="https://www.facebook.com/groups/149996383641855">https://www.facebook.com/groups/149996383641855</a>
STB munkacsoport	<a href="https://www.facebook.com/groups/684177093488040">https://www.facebook.com/groups/684177093488040</a>
Szupervíziós munkacsoport	folyamatban

Mit tehetsz, ha nem látod az SzMME eseményeit, tartalmait?

- I. A honlapot mentsd el a böngésződ kedvencei közé!
- II. A Facebook oldalon a **kedvelés** mellett kattints a **követés** gombra is, így a hírfolyamban megjeleníti az SzMME honlapon közzétett tartalmakat. Mivel nem tudunk mindent fizetett hirdetésként terjeszteni, az Algoritmus (sem a Facebook, sem a Google) nem nagy barátja a civil tartalmaknak, kell, hogy te is keresd a szakmai oldalakat!
- III. A **YouTube** csatornán a feliratkozás mellett kattints a kis harang gombra („**értesítést kérek**”), így minden friss tartalmat kiemelten mutat.
- IV. Iratkozz fel hírlevelünkre! Ezt megteheted az oldalra vagy az SzMME e-mail címére küldött üzenettel.
- V. keresd az elnökség tagjait személyesen, telefonon, e-mailben vagy épp messengeren is üzenhetsz nekik!